

Л. Д. 1876 р. 74. Друг' ядти незрѣло-то, другему оскомина-та. М. р. 530. (посл.). Твоята мѫдростъ и твоето краснорѣчие въ поздрѣль възрастъ (*dans un âge mûr*) быхѫ та оприличили на тогози стареца комуто са чуди цѣла Грыція. Т. 343. Безъ сумнѣніе сѫщата мѫдростъ са проявява въ двата противуположни възраста на живота. Въ единиа тя едва цѣвти, въ другия тя принося изобилно найздрѣлътъ плодове (*les fruits les plus mûrs*). Т. 175.

Зрѣнникъ с. м. горизонтъ (срб. видик): Шарцы в'планинѣ вѣкъ не блѣжть И радостливи хлопкъ ускокомъ Вѣки по горѣ не ся звонихъ Свѣтлы ся зрѣнникъ скрива мракомъ! Гп. 37. Нѣ дали иѣ ще угрѣе и наше просвѧщенія слѣнце да разгони страннаа сія явленія помръченія въ нашъ Бѣлгарскій зрѣнникъ! Гп. 278.

Зрѣлъ ил. дл. зрѣло: Два ижти грози ми здреитъ. М. 657. Когитъ ся двама либѣхми Вишни череши зрѣяхъ И ни череши берѣхми. Д. 71, 4—6. Пуста-та фурка никнала, Родила дренки здреани. Кога сѣ мома разбуди, Здрели сѣ дренки назоба. М. 281.

Зрѣделия с. ж. (ср. зерзалия) абрикосовое дерево: Зърделни или дзарзала. Пк. 62. (См. дзарзали).

Зрѣколи с. мн. глаза. Цанк.

Зрѣно с. с. Зрѣнце ум. 1) зерно, зернышко ум.: Тя сбира торъ и износи го на нивѣ-тѣ, та добыва за него найхубаво-то зрено. Л. Д. 1870 р. 189. На коне-ты трѣбува и поноси житна храна а по това повече зрѣна, а не сѣно, което повече поноси на говеда. Л. Д. 1873 р. 275 Зрѣна-та на дѣтелинѣ и кукурузницѣ набѣбвать. ів. р. 276. Мравка-та, като викнѣ сички-тѣ мравки, и за часть разлажиха зърно по зърно, башкѣ по башкѣ, сичко ѹо бе искаращисано. Ч. 249. Едно малко зрѣнце жито станва причина на смърть-тѣ си. Сб. 23. Ние трѣба да избѣгаваме употреблението на сѣка корава храна даже и на меките плодове, които сѫдържатъ въ себѣ си зѣрница (*спѣмечки*). З. 315. Каждица и други зрѣнца ставатъ причина да са дава жито-то по-евтино. Л. Д. 1876 р. 71. Чловѣкъ-тѣ не е нито колко-то едно зрѣнце пѣсъкъ наспротивъ цѣлый Божій свѣтъ. Л. Д. 1872 р. 113. Щастіе ии на зрѣнце, хлѣбецъ ии комаче. Л. Д. 1879 р. 156. 2) пулъ: Свинарче къту запрѣгнѣло, ударило е Индже войвода изъ узадѣ въ плѣшкѣ и смѣртоносное зърно излѣзло отъ лѣви му мамъ (цицѣ). Гп. 283. 3) сосокъ женской груди (син. главучка): Омываніе зърно-то (главучка-тѣ) прѣдъ всяко поданіе. Л. Д. 1869 р. 94. Въ случай ако зрѣнце-то е илоско, то трѣбва да ся дръжи между два-та прѣста, кога ся подае дѣте-то. Л. Д. 1870 р. 94. Зрѣно по зърно по мелочамъ: Училищни-ти на-